

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213200556
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3213200556.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., IČO: 36 432 105, Astrová 2/A, Bratislava, zast. JUDr. Veronikou Kubrikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, proti odporcom: 1/ M. L., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, 2/ M. B., nar. XX.XX.XXXX, X. XXX/XX, A. - L. C., 3/ T. F., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, 4/ P. L., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, 5/ F. L., nar. XX.XX.XXXX, H. č. XX, 6/ L. G., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, odporcovia 1/ - 5/ zastúpení odporkyňou 6/

o zaplatenie 821,02 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcov 1/ - 6/ proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 29. októbra 2013, č.k. 5C/42/2013-83, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti z r u š u j e a vracia vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel návrhu na zaplatenie peňažnej sumy tak, že odporcov 1/ - 6/ zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi 609,97 Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania. Ďalším výrokom návrh vo zvyšku zamietol a posledným samostatným výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal. Rozhodol tak o návrhu navrhovateľa, ktorý sa domáhal zaplatenia dlhu zo zmluvy o úvere, ktorú uzavrel jeho právny predchodca Poštová banka, a.s. ako veriteľ s P. L. ako dlžníkom, pričom menovaný medzičasom zomrel, a preto bol návrh uplatnený voči jeho dedičom - odporcom 1/ - 6/. Výrok vo vyhovujúcej časti odôvodnil súd prvého stupňa skutkovým zistením, že medzi Poštovou bankou, a.s. (banka) ako veriteľom a právnym predchodcom navrhovateľa a P. L. (poručiteľ) ako dlžníkom bola dňa 25.08.2005 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej banka poskytla poručiteľovi úver 829,85 Eur, ktorý sa poručiteľ zaviazal splácať v 30 pravidelných mesačných splátkach spolu s odmenou za poskytnutie úveru. Svoj záväzok poručiteľ riadne neplnil, čím mu voči banke vznikol dlh titulom nevrátenej časti istiny úveru vo výške 609,97 Eur, preto k jeho zaplateniu zaviazal odporcov na základe ust. § 470 ods. 1 a § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo zvyšku uplatneného nároku predstavujúceho poplatky a úroky súd prvého stupňa návrh zamietol pretože tieto nároky neboli špecifikované v úverovej zmluve a nemožno ich v zmysle § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch priznať. Súd prvého stupňa zamietol návrh aj v časti istiny prevyšujúcej 609,97 Eur, pretože v tejto prevyšujúcej časti bola istina poručiteľom splatená.

Súd prvého stupňa sa nestotožnil s obranou odporcov, ktorí rozporovali celý uplatnený nárok. Tvrdili, že za dlh poručiteľa nezodpovedajú, pretože navrhovateľ si pohľadávku neuplatnil v dedičskom konaní a súčasne, že po poručiteľovi zdedili viacero dlhov neuvedených v osvedčení o dedičstve, pre ktoré je dedičstvo predĺžené. Takýmto je napríklad aj samotný dlh viac ako 7.000 Eur z pôžičky od Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. K tomu súd prvého stupňa uviedol, že v zmysle § 175y ods. 1 a 2 O.s.p. je právne bezvýznamné neuplatnenie žalovanej pohľadávky v dedičskom konaní, pretože navrhovateľ sa aj bez toho môže domáhať jej zaplatenia voči dedičom žalobou. Z osvedčenia o dedičstve mal súd prvého stupňa za preukázané, že odporcovia ako dedičia po poručiteľovi nadobudli dedičstvom aktíva vo vyššej hodnote ako pasíva, pričom čistá hodnota dedičstva je stále vyššia, než navrhovateľovi priznaná

pohľadávka vrátane jej príslušenstva. Je pravdou, že voči odporkyňi 1/ ako manželke poručiteľa sú vedené viaceré exekučné konania, no z predložených dôkazov nevyplýva, že by to boli výlučne exekúcie pre dlhy jej manžela, ktoré nadobudla dedením. Čo sa týka pohľadávky Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., (PSS) súd prvého stupňa zistil, že na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou bolo o tejto pohľadávke vedené konanie 3Cb/42/2009, pričom toto sa začalo až po smrti poručiteľa a rozsudkom v uvedenej veci boli na úhradu dlhu voči PSS zaviazaní odporkyňa 1/ a tretia osoba odlišná od odporcov. Nie však z titulu, že by dlh zdedili po poručiteľovi, ale odporkyňa 1/ bola priamy dlžník PSS a tretia osoba bola ručiteľom. Exekúcia vedená na vymożenie uvedenej pohľadávky nemá ťiaden vplyv na povinnosť odporcov uhradiť navrhovateľovi dlžnú sumu, keďže vymáhaná suma nepatrí do pasív poručiteľa.

O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a náhradu trov nepriznal ťiadnemu z účastníkov, pretože po zohľadnení príslušenstva bol čistý úspech navrhovateľa výrazne nižší ako 50 %.

Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie odporcovia, a to proti vyhovujúcemu výroku, ktorým boli zaviazaní k zaplateniu. Nesúhlasili so záverom súdu prvého stupňa, že výška dlhov poručiteľa nie je vyššia ako hodnota zdedeného majetku a opäť argumentovali dlhom voči PSS, ktorý je aktuálne vo výške 4.773,50 Eur. Uviedli tiež viacero exekučne vymáhaných dlhov, ktoré mali poručiteľ a jeho manželka spoločne s celkovou výškou 11.699 Eur. Odporcovia tiež tvrdili, že hodnota zdedeného majetku je v skutočnosti oveľa nižšia ako je uvedené v dedičskom konaní, pretože v tom čase sa na zdedených pozemkoch plánovala výstavba rekreačného strediska, z ktorej však medzičasom zišlo.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcov nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h), pretože súd prvého stupňa nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania.

Odporcovia vo svojom odvolaní nesúhlasia so záverom súdu prvého stupňa a tvrdia, že výška dlhov je vyššia ako výška zdedeného majetku. Táto skutočnosť môže byť založená jednak na právnom posúdení otázky, čo je dlhom poručiteľa a potom na skutkových zisteniach ohľadom rozsahu dlhov poručiteľa. Podľa obsahu odvolania tak odporcovia uplatňujú odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) ako aj to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V otázkach právneho posúdenia veci sa súd prvého stupňa dopustil pochybenia, keď za dlh poručiteľa v zmysle § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepovažoval záväzok poručiteľa zo zmluvy o úvere s PSS z dôvodu, že k jeho zaplateniu bola súdom zaviazaná manželka poručiteľa a ich ručiteľ, nie však poručiteľ sám. Právny predpis totiž prechod dlhov poručiteľa na dedičov nijako nespája s rozhodnutím v konaniach, v ktorých boli tieto dlhy uplatnené. Za splnenia ostatných podmienok tak na dedičov prechádzajú dlhy poručiteľa existujúce v čase jeho smrti bez ohľadu na to, či bolo ich splnenie uložené súdnym rozhodnutím alebo nie. Skutočnosť, že povinnosť splniť existujúci dlh poručiteľa nebola uložená rozhodnutím, alebo bola rozhodnutím uložená iba iným žalovaným spoludlžníkom poručiteľa, nemá vplyv na prechod existujúceho dlhu na dedičov poručiteľa.

Rovnako nie je úplne správny záver súdu, že je bezvýznamné, či boli dlhy uplatnené v dedičskom konaní alebo nie. Neprihlásenie dlhu v dedičskom konaní spravidla skutočne nemá vplyv na možnosť jeho uplatnenia voči dedičom. Môže však nastať situácia, kedy tomu tak nie je. Pokiaľ totiž dôjde v dedičskom konaní k výzve súdu podľa § 175n O.s.p., ktorou sa realizuje ustanovenie § 471 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka, je prihlásenie dlhu do dedičstva určujúcim pre posúdenie zodpovednosti dedičov za ten ktorý dlh. Pre posúdenie uvedenej otázky je však potrebné poznať skutkové okolnosti priebehu dedičského konania, a preto pripojiť spis v dedičskej veci, čo súd prvého stupňa nevykonal. Preto nemal úplný podklad pre vyporiadanie sa s obranou odporcov založenou na neprihlásení žalovaného dlhu do dedičstva. V dôsledku uvedeného nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal súd prvého stupňa dôkaz oboznámením spisu v dedičskej veci, ktorý aj keď nikto nenavrhol, bol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci.

Čo sa týka odvolacieho dôvodu o nesprávnych skutkových zisteniach, jeho podstata spočíva vo všeobecnosti predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd prvého stupňa berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Pod tento odvolací dôvod spadá námietka nesprávne zistenej hodnoty zdedeného majetku, ktorá je podľa odporcov nižšia ako bola v čase dedičského konania. V tomto smere však súd prvého stupňa nepochybil, pretože hodnota aktív a pasív dedičstva sa stanovuje ku dňu úmrtia poručiteľa a pre posúdenie otázky zodpovednosti za jeho dlhy sa z nej vychádza vždy k tomuto dňu. Neskorší vývoj hodnoty aktív a pasív dedičstva nemá dopad na uvedenú otázku, a preto bol skutkový záver súdu prvého stupňa o hodnote aktív dedičstva vychádzajúci z dedičského rozhodnutia správny.

Vzhľadom na uvedené nesprávne právne posúdenie veci dôsledkom ktorého bolo aj nevykonanie dôkazu oboznámením spisu v dedičskej veci, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ňom bude úlohou súdu prvého stupňa oboznámiť spis v dedičskej veci po poručiteľovi so zameraním sa na zistenie, či v dedičskom konaní došlo k výzve súdu podľa § 175n O.s.p., ktorou sa realizuje ustanovenie § 471 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka, a vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho posúdenia potom prijať záver o dôsledkoch neprihlásenia žalovanej pohľadávky do dedičstva. Súčasne nanovo posúdi danosť, prípadne mieru zodpovednosti odporcov za žalovaný dlh so zohľadnením zodpovednosti odporcov za dlh poručiteľa voči PSS. Tu je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreného v tomto rozhodnutí, teda že neuloženie povinnosti splniť existujúci dlh poručiteľa rozhodnutím, alebo rozhodnutie iba o povinnosti niektorého spoludlžníka poručiteľa, nemá vplyv na prechod existujúceho dlhu na dedičov poručiteľa.

Pokiaľ budú odporcovia v ďalšom konaní na svoju obranu uvádzať aj iné dlhy poručiteľa ako dlh voči PSS, bude ich povinnosťou navrhnuť dôkazy na preukázanie ich existencie ako aj na preukázanie ďalších rozhodujúcich skutočností pre posúdenie miery ich zodpovednosti za žalobou uplatnenú pohľadávku. Z odporcami preukázaných dlhov poručiteľa potom musí súd prvého stupňa vychádzať pri posudzovaní zodpovednosti dedičov za dlh uplatnený žalobou v tomto konaní. Rozhodujúcimi zisteniami bude, či za preukázané dlhy poručiteľa dedičia zodpovedajú a v akej miere. V prípade preukázania viacerých dlhov poručiteľa, za ktoré by odporcovia zodpovedali, je pre posúdenie miery zodpovednosti potrebné vychádzať z ustanovenia § 471 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s 175v ods. 2 a 3 O.s.p.

Právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí je súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.)

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.